Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 ноември 2026 г.
(OR. en)

16007/26

Междуинституционално досие:
2026/0138 (COD)

TELECOM 564
CYBER 468
MI 1215
COMPET 1384
IA 319
CODEC 2201

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
№ док. Ком.:	10104/26 + ADD 1
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за изчислителни облаци и ИИ (Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ) (Текст от значение за ЕИП) – Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 3 юни 2026 г. Комисията прие **предложението за регламент за създаването на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за изчислителни облаци и ИИ** (Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ)[1].

[1] Док. 10104/26 + ADD 1.

2. Актът за развитието на изчислителни облаци и ИИ, който се основава на член 114 и член 173, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз цели преодоляване на ограничената и географски концентрирана наличност на изчислителен капацитет в ЕС и на рисковете, свързани със зависимостта от предоставянето на изчислителни облаци и ИИ от доставчици извън Европа. Специфичните цели на инициативата са следните: i) увеличаване на изчислителния капацитет и ИИ, разработвани и внедрявани в ЕС чрез иновативни и устойчиви технологии за изчислителни облаци и ИИ; ii) осигуряване на привлекателни условия за разгръщане на устойчив и иновативен изчислителен капацитет в целия ЕС; iii) отчитане на опасенията относно суверенитета на данните и непрекъснатостта на работата на изчислителните облаци и ИИ; и iv) подпомагане на опазването на обществения ред, като предоставянето на облачни услуги стане по-устойчиво, особено в публичния сектор. Предложението се стреми да постигне тези четири цели, като рационализира условията за внедряване на центрове за данни в целия ЕС, с акцент върху високоустойчивата и иновативна инфраструктура в мащаба, необходим за двойния преход на ЕС към екологична и цифрова трансформация; като приложи единна рамка на равнището на ЕС за оценка на суверенитета по отношение на изчислителните облаци и ИИ, като същевременно по-голямата част от пазара на ЕС остане отворен за единомислещи партньори; и като осигури рамка, посредством която възлагащите органи да вземат информирани решения за покупка и да използват своята пазарна сила за намаляване на съществуващите зависимости. Взети заедно, се очаква тези мерки да спомогнат за защитата на критични приложения и чувствителни данни и да подкрепят разработването и внедряването на авангардни технологии за изчислителни облаци и ИИ в Европа.

3. Предложението е включено като една от приоритетните цели на пътната карта „Една Европа, един пазар“, която беше подписана от президента на Република Кипър, представляващ ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз, и от председателите на Европейския парламент и на Европейската комисия в рамките на неформалната среща на държавните и правителствените ръководители в Кипър на 24 април 2026 г. и трябва да бъде приета през четвъртото тримесечие на 2027 г.

4. В Европейския парламент Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO) и Комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE) бяха определени за водещи комисии в съответствие с процедурата на съвместни комисии съгласно член 58 от Правилника за дейността на ЕП. Бяха определени двама докладчици: Диего СОЛИЕР (Група на Европейските консерватори и реформисти, Испания) от ITRE и Рейнир ВАН ЛАНСХОТ (Група на Зелените/Европейски свободен алианс, Нидерландия) от IMCO. В допълнение към горепосочените две водещи комисии, Комисията по правни въпроси (JURI) и Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) бяха определени за подпомагащи комисии, като Сергей ЛАГОДИНСКИ (Група на Зелените/Европейски свободен алианс, Германия) беше определен за докладчик по становище на JURI, а Кристиан ВИГЕНИН (Група на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент, България) – за докладчик по становище на LIBE. Очаква се Европейският парламент да приеме своята позиция на 27 април 2027 г.

5. По предложението бяха проведени консултации както с Европейския икономически и социален комитет, така и с Европейския комитет на регионите, като бяха изпратени официални искания за становища до двете институции съответно на 17 и 30 септември 2026 г. Европейският икономически и социален комитет даде становището си по предложението на 23 септември 2026 г.[2], а Европейският комитет на регионите беше приканен да представи становището си на пленарната сесия на 2 – 3 декември 2026 г.

6. На 29 юли 2026 г. Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) даде своето становище по предложението[3].

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РАБОТАТА В СЪВЕТА

7. В Съвета работата по предложението беше възложена на работна група „Телекомуникации и информационно общество“ (наричана по-долу „работна група TELECOM“). Разглеждането на предложението започна по време на кипърското председателство с представянето на предложението от Комисията пред Комитета на постоянните представители на 10 юни 2026 г. и първото представяне на законодателния текст и оценката на въздействието в работна група TELECOM на 16 юни 2026 г.

[2] SEC1043/2026.

[3] Становище 14/2026 на ЕНОЗД.

8. Ирландското председателство продължи с анализа на текста по време на четири заседания на работна група TELECOM на 7 юли, 8 септември, 22 септември и 29 септември и приключи първия прочит на цялото предложение. Наред с това ирландското председателство организира два онлайн семинара на 21 септември 2026 г. и 5 октомври 2026 г., които дадоха възможност на делегациите, включително на базираните в столиците експерти, да повдигнат конкретни въпроси и да поискат допълнителни разяснения пряко от Комисията по целия текст на предложението. След първия онлайн семинар, на 23 септември ирландското председателство поиска от държавите членки да представят първоначалните си предложения за формулировки и писмени бележки по **стълб 3 (Автономност)**, обхващащ дял IV (членове 16 – 44) и приложения II и III към предложението. Въз основа на приноса на държавите членки ирландското председателство изготви първия частичен компромисен текст на предложението за Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ, обхващащ **стълб 3**, който беше представен и обсъден в работна група TELECOM на 10 ноември 2026 г. Същевременно след втория онлайн семинар, на 5 октомври 2026 г. ирландското председателство поиска от държавите членки да представят предложения за формулировки и бележки по останалите части от текста, а именно **стълб 1 (Дейности по изследване, разработване и внедряване във връзка с екосистемата за изчислителни облаци и ИИ)** и **стълб 2 (Капацитет на центровете за данни)**, както и по общите и заключителните разпоредби (членове 1 – 15, 44 – 48) и приложение I. Въз основа на приноса на държавите членки ирландското председателство изготви втората част на първия компромисен текст, обхващаща **стълб 1 и стълб 2**, която беше представена и обсъдена в работна група TELECOM на 24 ноември 2026 г. **С това представяне и обсъждане ирландското председателство приключи процеса на изготвяне на цялото първо компромисно предложение на Съвета за Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ.** Междувременно държавите членки бяха приканени да представят втория кръг от предложения за формулировки и бележки, на чиято снова ирландското председателство възнамерява да започне работа по втория компромисен текст през декември, като започне от **стълб 3 (Автономност)**.

III. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ, РАЗГЛЕДАНИ В КОМПРОМИСНИЯ ТЕКСТ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО

9. Основните въпроси, разгледани от ирландското председателство в първата част на първото компромисно предложение относно **стълб 3 (Автономност)**, са следните:

а) **Процес на признаване на нивата на увереност на Съюза** — ирландското председателство преработи съответните разпоредби, за да направи процеса на признаване на облачните услуги на конкретни нива на увереност на Съюза по-ясен и да рационализира терминологията, използвана за описание на процедурата. Правомощието на Комисията да изменя критериите за нивата на увереност на Съюза е изразено по-тясно, за да се създаде изключение по отношение на някои критерии. В текста има и нов член, в който подробно се описва процесът на отмяна на признаването на облачна услуга.

б) **Асоциирани трети държави** — ирландското председателство въведе промени в текста, за да осигури повече яснота относно процеса на определяне на асоциираните трети държави. По-специално в текста сега се изясняват последиците от отмяната или спирането от страна на Комисията на акта за изпълнение, с който дадена трета държава се определя като асоциирана, и се посочва, че три или повече държави членки могат да поискат от Комисията да преразгледа статута на асоциирана трета държава.

в) **Процедури за оценяване на съответствието и независими одити от трети страни** — тези части от предложението бяха значително преработени, за да се облекчи тежестта за доставчиците, които искат признаване на техните облачни услуги на конкретни нива на увереност в Съюза, и да се изяснят съответните процедури. По-специално беше включено изискване Комисията да публикува стандартен единен образец за ЕС декларацията за съответствие и беше пояснено, че само съществени грешки на доставчиците следва да водят до отмяна на положително становище на одитираща организация. Изискването доставчиците да представят одитното становище за преглед ще трябва да се извършва на всеки две години, вместо ежегодно. Ирландското председателство също така посочи в компромисния текст максималните тавани за административните глоби, които могат да бъдат налагани за нарушения на разпоредбите относно рамката за суверенитет в областта на облачните изчисления.

г) **Взаимопомощ и сътрудничество** — ирландското председателство включи два нови члена, съдържащи изисквания за гарантиране на професионалната тайна и за използване на надеждни и сигурни системи за обмен на информация за всички комуникации съгласно разпоредбите относно рамката за суверенитет в областта на облачните изчисления.

д) **Оценки на риска** — националната сигурност и отбрана са заличени, за да се поясни, че тези две области не са обхванати от разпоредбите относно оценките на риска. Освен това компромисният текст премахна възможността Комисията да приема актове за изпълнение, когато установи, че нивата на увереност на Съюза, определени от държавите членки за дейностите в публичния сектор, не са подходящи. Това беше заменено от препоръки на Комисията, на които държавите членки са длъжни да отговорят в срок от три месеца. И накрая, срокът за задължително преминаване към друга облачна услуга беше удължен от 12 на 18 месеца, с възможност държавата членка по изключение да удължи този срок.

е) **Обществени поръчки и разширяване на обхвата, така че да включва субекти от частния сектор** — компромисният текст беше изменен, за да се разшири обхватът на разпоредбите относно обществените поръчки, така че да включва възложителите, обхванати от Директива 2014/25/ЕС (частни дружества, които възлагат поръчки съгласно правилата за възлагане на обществени поръчки), тъй като тези сектори се считат за критични за обществения ред (напр. електроснабдяване и водоснабдяване). В същото време беше заличено правомощието на Комисията да разшири обхвата на изискването за извършване на оценки на риска чрез делегиран акт, така че да включва и частния сектор. Освен това в компромисния текст се пояснява, че критерият за обществен ред се прилага и за ниво на увереност на Съюза 1.

ж) **Добавена стойност за ЕС и мониторинг на възлагането на обществени поръчки за иновации в областта на изчислителните облаци и ИИ** — разпоредбите относно тези два елемента бяха изменени, за да се гарантира съгласуваност със съществуващата рамка на ЕС за обществените поръчки. Освен това, за да се постигне намаляване на тежестта, ирландското председателство предложи да се намали честотата на докладите на държавите членки до Комисията относно използването от тяхна страна на обществени поръчки за иновации в областта на облачните услуги и системите с ИИ от веднъж годишно на веднъж на три години и да се премахне точният процент, посочен за държавите членки като цел, която трябва да се преследва по отношение на обществените поръчки за иновации в областта на облачните услуги и системите с ИИ.

з) **Европейска облачна федерация за публичния сектор** — ирландското председателство поясни, че Европейската облачна федерация за публичния сектор („Еврооблак“) има за цел да обедини съществуващите инициативи и че участието е доброволно. Уточнено е също така какви мерки следва да въведат услугите за споделяне между субекти, за да се гарантира ефективно, сигурно и устойчиво предоставяне на услуги, и са добавени допълнителни елементи относно необходимостта от информиране на Комисията за съществени промени и възможността Комисията да оттегли разрешението за споделяне на услуги.

10. По време на текущата работа по втората част от първото компромисно предложение по **стълб 1 (Дейности по изследване, разработване и внедряване във връзка с екосистемата за изчислителни облаци и ИИ), стълб 2 (Капацитет на центровете за данни)** и по общите и заключителните разпоредби ирландското председателство разгледа следните въпроси:

а) **Инициативи за лидерство в областта на изчислителните облаци и ИИ** — ирландското председателство поясни разпоредбите относно финансирането на инициативите в областта на изчислителните облаци и ИИ и посочи изрично в текста, че обхватът на тези инициативи няма да бъде променен с делегирането на правомощия на Комисията.

б) **Национални стратегии за изчислителни облаци и ИИ** — в компромисния текст ясно се посочва, че за да изпълнят изискването за създаване на национални стратегии за изчислителни облаци и ИИ, държавите членки имат възможност да използват повторно съществуващите национални стратегии, при условие че тези стратегии отговарят на изискванията, посочени в Акта за развитието на изчислителни облаци и ИИ. Тези изисквания бяха леко изменени, за да се осигури по-голяма гъвкавост за държавите членки и да се гарантира съгласуваност със стратегията за софтуер с отворен код.

в) **Приоритетни проекти за авангарден ИИ** — ирландското председателство поясни, че задължението на държавите членки да гарантират, че от техния изчислителен капацитет се заделят достатъчно изчислителни ресурси за ИИ, за да се подкрепи разработването на приоритетни проекти за авангарден ИИ, се прилага само по отношение на държавите членки, участващи в тези проекти.

г) **Зони за ускоряване на центъра за данни** — с промените, предложени от ирландското председателство, крайният срок, в който държавите членки трябва да определят зона за ускоряване на центъра за данни, беше удължен от 6 на 12 месеца и беше пояснено какво би се очаквало от държавите членки без зона за ускоряване на данните след 12-месечния период. Освен това списъкът на елементите, които трябва да се вземат предвид от държавите членки при определянето на зони за ускоряване, беше леко разширен.

д) **Процеси на издаване на разрешения** — формулировката на разпоредбите относно издаването на разрешения беше по-добре съгласувана с използваната в предложението за Акт за ускоряване на промишлеността.

е) **Стратегически проекти за центрове за данни** — процедурите за определяне на стратегически проекти за центрове за данни от Комисията и за отнемането на такова определяне бяха преразгледани, за да се гарантира по-активно участие на съответните държави членки.

ж) **Дата на прилагане** — за да се даде повече време на държавите членки да се подготвят за етапа на изпълнение, ирландското председателство удължи датата на прилагане на Акта за развитието на изчислителни облаци и ИИ от 12 на 18 месеца от датата на влизане в сила.

IV. НЕРЕШЕНИ ВЪПРОСИ

11. След анализа на първата част от компромисния текст относно **стълб 3 (Автономност)** в работна група „Телекомуникации“ от 10 ноември 2026 г., оценката на председателството е, че по няколко въпроса ще е необходима допълнителна работа. По-специално ще бъде необходимо: i) да се намали сложността на архитектурата за признаване и да се премахнат потенциалните припокривания и пречки, например в случаи на трансгранично сътрудничество между компетентните органи; ii) да се укрепи обосновката за възлагане на обществени поръчки за компютърни услуги „в облак“, които осигуряват определено ниво на увереност, за защита на обществения ред на Съюза и неговите държави членки; iii) да се изяснят изключенията в областта на националната сигурност и отбрана, например въз основа на формулировката на член 2 от Акта за изкуствения интелект; iv) допълнително да се уточнят разпоредбите относно санкциите, за да се гарантира, че те не са непропорционални за МСП; v) да се обмисли степента на участие на държавите членки и на Комисията в процеса на признаване на услугите „в облак“ на конкретни нива на увереност на Съюза; vi) да се преразгледа обосновката за делегирането на правомощия на Комисията в някои случаи, например в член 17 по отношение на правомощието на Комисията да определя дали оценяващият компетентен орган може да приеме решението за признаване; vii) допълнително да се приведат в съответствие разпоредбите на Акта за развитието на изчислителните облаци и ИИ с тези на предстоящия Акт за киберсигурността 2 и предстоящия Акт за обществените поръчки; viii) да се обмислят различните срокове, определени в регламента, например графика за преминаване към друга услуга „в облак“, която може да бъде необходима след оценка на риска; ix) да се изясни по-добре какво се има предвид под „иновации в областта на облачните услуги и системи с ИИ“ в контекста на обществените поръчки за такива услуги; x) да се обмисли добавянето на изискване към Комисията да издаде насоки относно използването на критерии за добавена стойност от Съюза при възлагането на обществени поръчки.

12. Втората част от компромисния текст относно **стълб 1 (Дейности по изследване, разработване и внедряване във връзка с екосистемата за изчислителни облаци и ИИ) и стълб 2 (Капацитет на центровете за данни)** беше обсъдена в работна група „Телекомуникации“ на 24 ноември 2026 г. Въз основа на това обсъждане председателството набеляза допълнителни въпроси, които ще изискват допълнителна работа. По-специално ще бъде необходимо: i) да се обмисли евентуалното включване на изключение, свързано с националната сигурност и отбрана, в член 1 (Предмет); ii) допълнително да се изясни начинът, по който предложените центрове за ИИ ще функционират на практика, и каква ще бъде тяхната връзка със съществуващите Европейски цифрови иновационни центрове; iii) да се обмислят начините на позоваване на потенциални източници на финансиране от ЕС за изпълнението на инициативите за лидерство в областта на изчислителните облаци и ИИ; iv) да се преразгледа настоящото предложение за оправомощаване на Комисията да изменя приложение I относно големите предизвикателства чрез делегирани актове; v) да се гарантира по-силен акцент върху устойчивостта и киберсигурността в описанието на големите предизвикателства в приложение I и в целия текст; vi) да се обмисли допълнително предложеното задължение за държавите членки да създадат национални стратегии за изчислителни облаци и ИИ; vii) да се изясни какво следва да бъде основанието за задължението за създаване на зона за ускоряване на центъра за данни и да се обмисли дали определянето на такива зони би могло да стане незадължително за държавите членки; viii) да се предоставят допълнителни разяснения относно начина, по който предложените разрешения на равнище зона ще функционират на практика за определените зони за ускоряване на центъра за данни; и ix) да се преразгледат датите, предложени съгласно поетапния подход за прилагането на различните части на регламента.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

13. Във връзка с посоченото по-горе Съветът се приканва да вземе под внимание напредъка, постигнат в разглеждането на предложението.